

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

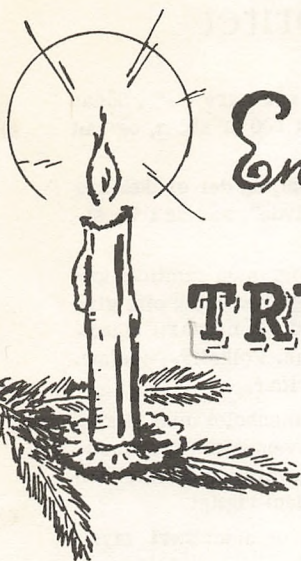
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

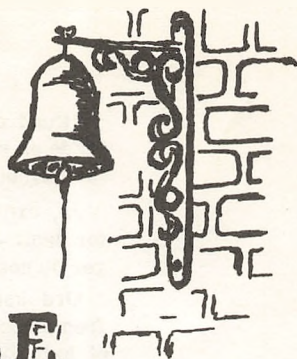
Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1966.

En julehilsen fra

TRY HØJSKOLE

Kære lille pige,
som har siddet der -
lyttende, forventningsfuld og spændt!
Hvad mon du vil sige,
når jeg spørger her:
"Føler du, at nogeting er hændt?"

Fik du tændt - blot en beskeden flamme,
- eller bare løftet filgen af et slør,
er du ikke mere helt den samme,
og din verden ikke længere helt som før!

Står dig et og andet klarere for blifket,
end du følte det, den dag du kom,
er du netop nu så meget bedre skikket
til den store gerning, som du drømmer om!

S. A. Sørensen.

Med tak for alt godt i 1966 sender vi hermed de bedste ønsker om en glædelig jul og et godt velsignet nytår til gamle elever og venner af Try højskole!

Margrethe Hansen, Birthe Seindal, Martha Johansen, Inger (Larsen) Fejborg, Anna og J. Sigurd Pedersen, Lena Nielsen, Inger Poulsen, S. A. Sørensen, H. Christiansen, Meta Fogt, Hilda og Sejlund.

Myndighed - Autoritet

"Kun i ord kan tanker gemmes, kun med ord de går i arv - ". Sådan sagde en stor skribent, tænker og skolemand for godt 100 år siden, og han bar navnet N. F. S. Grundtvig.

Ja, ord er underfulde, når vi lægger indhold i dem, og der er dækning for dem. - Men ord kan sandelig også være "tomme lyde", når de ikke siger os noget.

Ord kan normalt oversættes fra sprog til sprog, men samtidig kan fremmedord og "hjemmeord" med samme sproglige betydning ofte give et helt forskelligt indhold, som kan illustreres med flg. ordpar: Frihed-Liberalisme Fællesskab-Socialisme og kommunisme. Folkelig-Populær. Myndighed - Autoritet og det deraf afledte ord autoritær.

Ord kan tit være spændende. - Fremmedord sammenholdt med deres danske ord af samme betydning ikke mindst. - Alle ovennævnte fremmedord er der "krudt" i - for eller imod. - De tilsvarende danske ord kan vi derfor alle gå ind for, om vi ellers tolker dem rigtigt.

Autoritet er nærmest et skældsord i vore dage, og autoritært styre har en uhyggelig klang for de allerfleste af os.

Vi fornemmer i disse fremmedord en næsegrus beundring eller en blind underkastelse, og ikke mindst vort århundredes historie har med rette skabt uhyggelige tankeforblindelser med ordene autoritet og autoritær. Men taler vi om myndighed, må vi indrømme, at den kan vi ikke undvære. (Vi kan vel heller ikke undvære faglig og videnskabelig autoritet; men her er ordet ligesom mere neutralt).

Når vi derimod taler om autoritet i forbindelse med forældre, skole, kirke, politik og personligheder, får ordet straks noget af den fordækte biklang, og det er slet ikke underligt, når man tænker på, hvordan begrebet har været misbrugt til ensretning, vold og undertrykkelse.

Det danske ord myndighed har vi straks mere tilovers for, og mon vi ikke i en splittet, rodløs, respektløs, men angstfyldt tidsalder netop har behov for at føle en fælles myndighed over os, noget vi bøjer os for. - Ordet samvittighed peger hen mod en sådan myndighed, der bestemmer vore handlinger, og dog kan samvittighedsbegrebet være skrøbeligt nok. - I gamle dage kunne man tale om, at noget var helligt for en, og som man derfor bøjede sig for. Det ord er vi måske ængstelige ved at bruge i dag, og dog ville vor tids verden, der "er syg af at hade og frygte" måske netop have brug for at føle, at noget er helligt for os og derfor har myndighed over os, og så må det såmænd godt kaldes autoritet. - Det mener i hvert fald en skribent, tænker og skolemand i det lille format og han bærer navnet

P. Sejlund Sørensen.

Jævn døgn - solhverv

Vi bruger så ofte udtrykket "Den onde cirkel". I nutidens urolige samfund, som vi skal leve i, føler vi os omsluttet af denne onde cirkel. Vi kan ikke frigøre os fra den, vi må hænge på, synge med, danse med. Men det giver os uro og bekymring for fremtiden. Hvordan skal jeg klare mig i dette samfund, og måske aller mest: hvordan får jeg lov at være mig selv? Vi tvinges ofte til at tænke tilbage. Der var en tid, hvor det var bedre. De gode, gamle tider gav os noget, som vi føler er gået tabt.

Har vi mon svigtet vor arv fra fortiden?

Digteren Ole Wivel siger i sin sang: "Først sang man roligt salmer i fattet tro på Gud; men gammel enfold falmer som løv og slettes ud i denne jævndøgnstid, hvor hjerterne er delte og med sig selv i strid;" - men han fortsætter: "I ordet overvintret den sandhed, vi forlod, og ingen magt kan hindre den i at fæste rod, selv i en fattig jord, hvor frøet som et under og skjult for alle gror". "Mit barn, mit barn, giv agt! Alt er igen oprøvet i dine hænder lagt".

Kan vi tro på, at nutiden med dens jag og uro vil give plads for ordet, - det ord, der sætter unge i gang, der giver livsfylde til alle, - der giver trykthed, så man føler sig som del af et samfund indrammet i "den gode cirkel", i hvilken der appelleres til det bedste i os, - hvor vi har frihed, - men den frihed, der respekterer de andres frihed. Hvor vi har hjemme i ordets bedste betydning.

Året vil nu igen slutte sin kreds. Måtte ordet i disse solhvervstider slå rod og vise os vejen tilbage, så vi "vedgår arv og gæld" og føler, at på os beror det, om tilværelsen - mens solen vender mod lysere tider - vil ledes ind på et spor, der vil gøre den gamle sandhed ny for os.

Margrethe Hansen.

Igen skifter et årstal på kalenderen.

Igen sendes en hilsen ud til Try højskoles mange venner.

Linierne er få, - men tankerne mange.

En ungdomsbekendt skrev for mange år siden:

Kun een gang skal jeg gennem denne verden, derfor enhver god gerning jeg kan gøre, - enhver venlighed jeg kan vise andre, lad mig gøre det nu og ikke glemme det, for jeg kommer aldrig denne vej mere.

Disse ord har for mig ofte været "skriften på væggen":

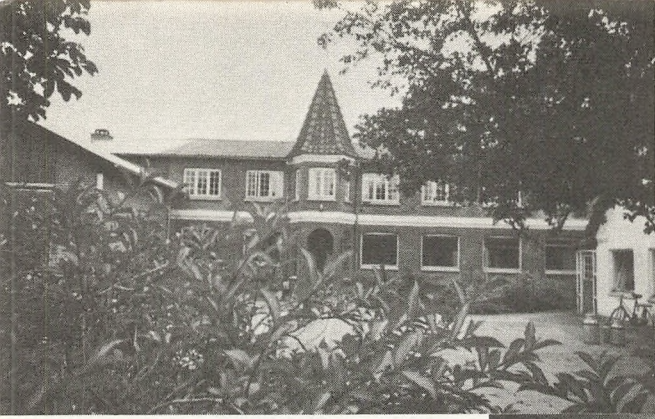
"At bruge den kostbare tid, mens tid er."

Livets gave og opgave i en nøddeskal.

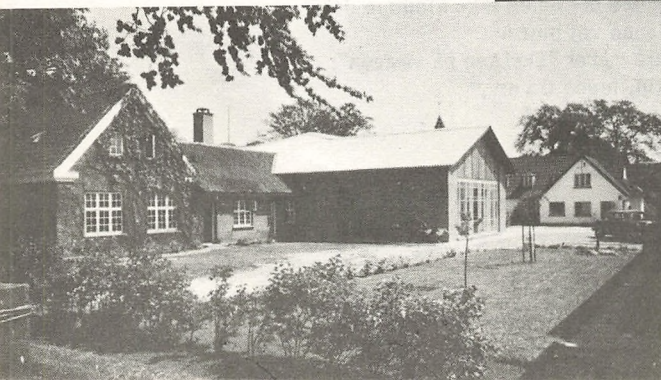
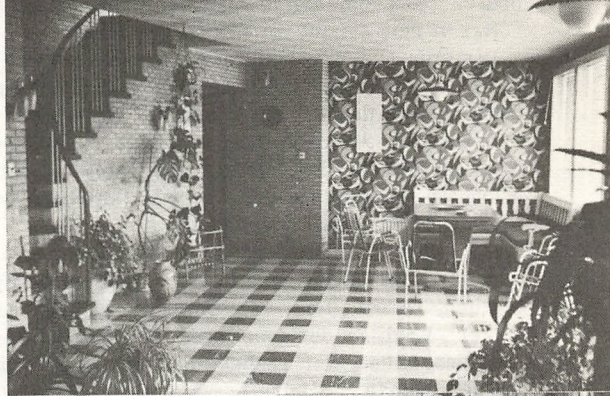
Så lette at huske, så svære at leve,

men ikke til at komme uden om.

Jens Sigurd Pedersen.

Glimt fra skolen

Try højskole - siden sidst.

- Kære gamle Try-elever!

Der kan løbe meget vand i stranden på et år. - Det gjorde der bogstaveligt i nogle februar-marts-døgn i 1966. En betydelig del af det tøbrudsvand, der gennem Gerå løb mod Kattegat, kom fra Try-kanten, og det generede sig ikke for at overskylle en stor del af højskolens grund, fylde dens kældre, ødelægge mange gulve og påtvinge eleverne vandferie i 3 døgn. - Det var ikke sjovt, så længe det stod på, men det var faktisk en betagende naturoplevelse, og det var ikke mindre betagende at møde en hjælpsomhed uden lige: hos elever, hos medarbejdere og hos naboer, der, med alle aldersklasser repræsenteret, demonstrerede, hvad sandt og godt naboskab er i deres arbejde på at begrænse skaderne. - Her skal lyde en oprigtig tak til alle, der hjalp os.

Men også billedlig talt løb der meget vand i stranden i det forløbne år for stedet her. - En epoke i Try højskoles historie er slut. Try højskole begyndte i 1873 som et aktieselskab. Den var en privatejet skole i samme slægt fra 1877 til 1966, og fra 1887 hørte Try friskole også med. - Nu er de to skoler administrativt adskilt og fungerer fra 1. april 1966 som to selvejende institutioner, hver ledet af sin bestyrelse. - Højskolen er indtil videre ejer af begge skoler, og friskolen er lejer med lærer Pedersen som skoleleder. - Der er altså stadigvæk et fællesskab mellem de to skoler, og det er mit ønske, at begge skoler må kunne trives under den nye ordning og gensidigt inspirere hinanden. Der har da også i højskolens bestyrelse fra første færd været enighed om at give friskolen så lempelige startvilkår som muligt, selv om højskolen selv er i pladsnød og fortsat vil være det, indtil det i over 2 1/2 år planlagte byggeri af en ny Kavalerfløj kan blive realiseret. - Måtte det ske snart!

Pladsen tillader ikke at gå i for mange enkeltheder med skolens arbejde og liv iøvrigt. - Vort forårskursus begyndte med 62 elever og efterårskursus med 71. Det er det største elevhold i Try til dato, og tallet er faktisk lovlig stort efter de nuværende rammer, men hvem skulle vi kunne undvære? - Ingen! - De er alle med i fællesskabet, og så kan det jo ikke nægtes, at det store hold letter skolens økonomiske overgangsvanskeligheder og giver bedre muligheder for at klare byggeriet - når det kommer.

Fra 1. august er sygeplejelærerinde Martha Johansen erstattet af Lena Nielsen, Skagen, (elev efteråret 1958), og vendelboen Inger Larsen - nu fru Inger Fejborg - af fynboen Inger Poulsen. - Den afgåede Inger har betydet meget i arbejdet, samarbejdet og samlivet i de år, hun var lærerinde her. Det siger vi hende oprigtig tak for, og selv om vi savner hende, kan vi også glæde os med hende, når hun nu har stiftet

et dejligt hjem i Hjallerup, og vi kan glæde os over, at hun stadig er lærerinde ved Try friskole.

Som ny timelærer har pastor Christiansen, Dronninglund, overtaget timerne i kirkehistorie. - Christiansen er jo selv gammel højskolemand - forstander på Haslev højskole i 10 år -, så han er på talefod med de unge, og jeg tror, jeg tør sige, at samarbejdet er til fælles glæde.

I ca. 5 uger i august og september havde jeg en ufrivillig "ferie" med sygehusophold(mavesår), og efter nøje overvejelse bad jeg da højskolens bestyrelse om at efterlyse et forstanderpar til at afløse Hilda og mig. - En afgørelse er endnu ikke truffet, mens dette skrives - hverken med personer eller tidspunkt; men selv om jeg i dag føler mig mere rask end før, mener jeg, at beslutningen er rigtig - både for skolens og for vor egen skyld. - Selv om jeg ikke betragter mig som en olding, føler jeg, at det ikke er muligt at leve op til tidens voksende og ændrede krav på tilfredsstillende vis som skoleleder, hvorfor min ønskedrøm er at kunne skifte fra forstanderstilling til lærerstilling, for lysten til at undervise og omgås unge mangler ikke. Om den drøm så kan realiseres, vil fremtiden vise, for der er bl.a. også hensyn at tage til en kommende forstander.

Udflugter, underholdningsaftener, offentlige møder, forældremøder og elev- og efterårsmødet har stort set fulgt de traditionelle baner og været afvekslende og oplivende momenter for de hverdage, der danner en skoletids grundlag. - Det vil måske også interessere gamle elever at høre, at Margrethe Hansen er ved at bygge en dejlig villa øst for skolen, at Karen Sejlund fra 1. juli udgør halvdelen af ægteparret Karen og Jørgen Larsen, og at Hilda og jeg blev bedsteforældre for anden gang den 23. september, da Doris og Søren Sejlund fik en lillebror til Jan. - De bor nu i Mariager, hvor Søren er laborant ved den nye saltfabrik. - Ja, og så optrådte Bedstemor og jeg, som enkelte måske hørte, i regionalradioen den 15. august.

Der sker altså noget her ved Try højskole - stort som småt, og jeg må også nævne, at vi glæder os over besøg, breve eller hilsener fra gamle elever mellem år og dag. - I skal stadig betragte jer som hjemme her, for hver af jer er også en del af begrebet Try højskole. For skolen er forbindelsen til jer af den største betydning. Vi håber, det for mange af jer føles gensidigt.

P. Sejlund Sørensen.

"Har vi toppet, må vi dale, det er loven under sol . . ."

"Som for hånden, så i ånden: op og ned er verdens løb."

Vi kender allesammen både til opgangs- og nedgangstider. I de første bliver vi let overmodige og glemmer at se os for, mens vi i de sidste henfalder til mismod. Så gælder det om, som der står i sangen: Giv aldrig tabt. Først da er du en slagen mand, men spænd hver iltter evne til kamp for, hvad du vil og kan. Og glipper det, grib bedre an.

Det er på en dejlig efterårsdag, jeg skriver dette. Solen skinner, og de sidste blade falder stille fra træerne. Det får mig til at tænke på noget, jeg engang læste om to småpiger, der legede i skoven. Den ene lille pige sagde til den anden: "Hvorfor falder bladene?" Den anden betænkte sig lidt, inden hun svarede: "Jeg tror, bladene falder, for at vi skal få mere at se af himlen." Mon vi ikke alle kunne trænge til at tænke lidt over dette svar, så vi ikke under vor kamp, stræbsomhed og mismod glemmer at se himlen, såvel i de mørke som de lyse dage.

Birthe Seindal.

»Han var en sjælden mand«

Sagt på vendsysselsk og forstået af vendelboer udtrykker denne vending noget af det største, der kan siges om et menneske, og her er ordene brugt med tanke paa en af Tryhøjskoles bedste støtter og venner gennem mange år: Lærer Svend Hillgård, der døde i juli.

Svend Hillgård var selv Try-elev, og hans børn blev det senere. - Han var en tid Try-lærer og fandt her sin kone, hvormed han blev beslægtet med både familien Fogt og Sejlund. - Han blev formand for Try højskoles elevforening, og da Højskolernes landselevforening blev stiftet omkring 1950, blev han valgt ind i dennes styrelse og havde i en lang årrække lejlighed til at virke for højskoletanken i videre kredse.

I 1964 blev Hillgård statens lokale tilsynsførende for Try højskole, og ved skolens overgang til selvejende institution i 1965 var han et selvskrevet medlem af institutionens første bestyrelse. - Da havde sygdommen allerede sit stærke tag i ham, så han kom ikke til at deltage i nogen møder, men hans interesse for skolen og dens trivsel lå ham stærkt på sinde til det sidste.

Hillgård har været Try højskole en god mand. - Altid til rede med råd og dåd i både modgangs- og medgangstider. - Han var en fremragende lærer i Thise i mange år, en enestående familiefader og vor gode og trofaste ven.

Han var en sjælden mand!

Måtte vi kunne gøre hans minde ære - også på den skole, der stod ham nær.

Hilda og Sejlund.

Elevforeningen - Skolens „julehilsen“ m.m.

Det er nu 8 år siden, der blev udsendt et regulært årsskrift fra Try højskole. - Trykkeudgifterne steg, og elevforeningens kontingentindbetaling dalede. - Vi fandt det da uforsvarligt at fortsætte med årsskriftet og valgte i stedet at udsende en duplikeret julehilsen til alle de gamle elever, der endnu stod som betalende medlemmer af elevforeningen, men samtidig til alle gamle elever fra Hildas og min tid som forstanderfolk. - Det duplikerende "julebrev" var billigt at fremstille - ikke mindst takket være lærer Pedersens store, men uselviske arbejde med både tegninger og fremstilling. Han har aldrig villet have mere for det, end materialet kostede, og det fortjener han en virkelig tak for. Lærerkollegerne iøvrigt fortjener også tak for arbejdet med adressering og andet arbejde med udsendelsen.

Vi har på den måde søgt at holde kontakt til jer gamle elever, og vi har tit mødt udtryk for, at I var glade for det lille pust fra jeres gamle skole. - Men vi syntes ikke, vi kunne lade udsendelsen af dette lille skrift være afhængig af en fast kontingentbetaling, så vi nøjedes med en opfordring til at tænke på elevforeningens giro nr. 34890, og der var også enkelte, som lod denne tanke blive til handling med et frivilligt bidrag, og det skal de have tak for, men langt den største del af udgifterne til porto, konvolutter og selve "brevet" tog skolen på sin kappe.

Nu er Try højskole blevet en selvejende institution, og dens bestyrelse har henstillet, at vi søger at gøre mere ud af julehilsenen - og evt. ad åre genskabe traditionen med at udgive et egentligt årsskrift. - Resultatet ser I her, og vi håber, man vil glædes over forbedringen.

Denne udsendelse koster dog også adskilligt mere at fremstille, så vi har tilladt os at vedlægge et girokort med opfordring til at bruge det - skal vi foreslå fra 3 kr. og opefter. - Så kan både elevforeningens og skolens bestyrelse, samt skolens ledere og lærere måske få et fingerpeg at gå frem efter m.h.t. kommende års udgivelser. Udsendelsen bør jo økonomisk kunne hvile i sig selv, og skulle der blive et overskud, vil elevforeningen nok finde steder at bruge det fornuftigt på. - På forhånd tak for både pengebidrag og meningstilkendigelser.

De to elevhold i 1966 valgte som deres repræsentanter hhv. Inger Nørgård, Brønderslev, og Doris Kanstrup fra Søby.

Det kombinerede elev- og efterårsmøde vil også i 1967 blive holdt den 3. onsdag i september, d. v. s. onsdag den 20. september. - Sæt straks mærke ved dagen i den nye kalender og aftal at mødes med jeres holdkammerater. Se iøvrigt efter nærmere bekendtgørelse angående program og klokkeslet. - Vi håber at kunne mødes med rigtig mange gamle elever den dag - .

Husk: meddel evt. adresseændringer og evt. nye efternavne (i), hvis I bryder jer om at modtage julehilsenen og iøvrigt bevare kontakten til skolen.

P. S. S.